

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. II. Vtrum ad remissionem venialium peccatorum requiratur gratiæ
infusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

3. etiam admittit illa sententiâ posse ignorare se in hac vitâ debere agere pœnitentiâ de veniali. itaque constat tam ex rei naturâ, tum per accidens eam non esse impossibilem. quo supposito queritur, quomodo peccatum tollatur post hanc vitam. nam debere tolli constat, cum nihil coinquatum possit introire in regnum cœlorum.

Aliqui existimant illud paulatim remitti per tolerantiam pœnarum in purgatorio, alij vero censuerunt tolli successivè ratione bonorum actuum, & voluntariæ acceptationis pœnarum, ut Sotus dist. 15. q. 2. art. 2. in fine.

Probabilior sententia tenet omnia peccata venialia deleri in primo instanti separationis animæ à corpore: quia eo instanti anima perfectè cognoscens suum statum movetur in Deum per actum dilectionis super omnia, & delectationis suorum peccatorum, quatenus aliquo modo repugnant infinitæ Dei bonitati. qui actus non concurret quidem per modum meriti, quia meritum simul cum hac vita finitur, ut passim traditur 1. 2. q. 114. sed per modum dispositionis ad deletionem peccati venialis. cum enim homo in veniali existens non possit intrare regnum cœlorum, debet tolli illud impedimentum, quod tamen non tollitur sine aliqua retractatione, ratione cuius homo disponatur ad remissionem à Deo obtinendam. hæc sententia optime rem explicat, nec vllum incurrat incommodum, in quod aliæ incidunt. & satis constat saltè posse fieri, igitur omnino probabilior est ita fieri.

Prior sententiâ inde redditur improbabilis, quod in reipsâ incidat in sententiâ Scoti, vel minus solidè procedat, cum tolerantia pœnarum se sola non adferat mutationem voluntatis: quæ tamen requiritur ad remissionem peccati, cum satis constet requiri in hac vitâ, & non sit ratio cur censeamus non requiri in alterâ, cum etiam anima post hanc vitam eam possit adhibere. Confirmatur, primo instanti separationis ipsa anima potest elicere perfectam contritionem peccatorum etiam venialium, cum illa perfectè cognoscat, & ex parte voluntatis nihil sit quod motum huiusmodi impediatur; atqui talis actus abunde sufficit per modum dispositionis ad acquirendam venialium remissionem, igitur remissio peccatorum in alia vita non est referenda in aliud, quod se teneat ex parte hominis. ex quâ ratione Resolutio 2. sententia relata. contritio omnium venialium in primo instanti elicitâ abunde sufficit, ut omnia venialia eodem instanti remittantur, ergo sine fundamento requiritur successio ad obtinendam remissionem venialium post hanc vitam.

Aduerte longè verius esse ratione huiusmodi contritionis elicite in primo instanti separationis animæ à corpore non condonari quidquam pœnæ debite propter peccata venialia: quia pœna debet tolli per satisfactionem, meritum, vel satis passionem; atqui post hanc vitam ex Dei ordinatione non est locus merito, vel satisfactioni, sed soli satisfationi, ergo per solam satisfationem debet tolli in purgatorio. si quis tamē martyr decesserit cum veniali videtur verius quoddam remissâ culpâ per contritionem, simul remittatur pœna ratione martyrij.

Contra resolutionem videtur facere Greg. 4. dialogorum cap. 24. docens Deum purgare levia peccata iustorum ipsâ mortis acerbitate.

Resp. Gregorium non velle universaliter peccata venialia iustorum illorum morte deleri, sed solum velle Deum interdum permittere viros san-

ctos grauitè affligi, ut per huiusmodi afflictionem patienter acceptatam disponantur ad obtinendam remissionem suorum peccatorum.

ARTICVLVS II.

Vtrum ad remissionem venialium peccatorum requiratur gratia infusio?

RESPONDET negativè, quod patet ex dictis dubio precedenti, ubi ostendimus peccata venialia iusti, quæ in vita remissa non sunt, remitti in alterâ vitâ, ubi tamen non datur noua gratia habitualis; nam alioquin homo admitteretur ad maiorem gradum gloriæ, quàm fuerit illi debitus in hac vitâ.

Probat etiam conclusio: peccatum veniale neque repugnat gratiæ, neque eius augmento, cum homo etiam summâ gratiâ sanctificante præditus possit habere maculam peccati venialis: ergo ex eo capite ad eius remissionem non requiritur infusio gratiæ.

Aduerte tamen peccatum veniale non tolli per Sacramenta sine gratiæ infusione, quia nullum Sacramentum confert peculiarem suum effectum, nisi etiam conferat gratiam. Confir. Sacramenta nouæ legis conferunt gratiam sanctificantem omnino ponenti obicem, ut definitur in Trid. sess. 7. Capone 6. sed nullus accedens ad Sacramentum legitime dispositus ad peccatorum venialium remissionem per illud acquirendam dici potest ponere obicem gratiæ, ergo.

Vtrum infundatur gratia, quodcumque veniale iusto remittitur in hac vitâ extra Sacramentum, pendet ex ea quæstione an quodcumque iustus exercet actum supernaturalem semper augeatur gratia, quod exactius tractari solet 1. 2. q. 114. D. Th. hic responsione ad secundum indicat reipsâ non augeri, & indicat non semper infundi gratiam, quando peccatum veniale extra Sacramentum remittitur: plurimis tamen placet iustum per quemlibet actum supernaturalem etiam remissionem habitu mereri gratiæ augmentum, quod statim concedatur. ex quâ sententiâ sequitur infundi gratiâ quotiescumque veniale etiam extra Sacramentum remittitur, cum ea remissio non fiat absque interuentu pij alicuius motus voluntatis, & per consequens in hac vitâ nunquam remitti peccatum veniale absque infusione gratiæ habitualis. ubi tamen

Aduerte 2. hanc gratiæ infusionem extra Sacramenta solum concomitanter se habere ad remissionem peccati venialis, non verò per se, ut ex dictis patet, quia gratia habitualis non repugnat peccato veniali.

Sed hinc oritur difficultas per quid tollatur formaliter veniale? Vsq. hic censet quoddammodo tollitur extra Sacramentum, tollatur formaliter per ipsum contritionis actum, in Sacramento verò per gratiam sanctificantem, quæ opponitur veniali non quidem secundum se præcisè sumptam, sed ut confertur ex tali dispositione. cuius prius dictum non placet: quia contritio, vel attritio non videtur se habere per modum formæ physicè repugnantis cum peccato, sed solum per modum dispositionis, ut in superioribus censuimus cum Suarez.

Dicendum igitur videtur quoddammodo dispositione à Deo requisitâ remissio peccati venialis non fiat extra Sacramenta formaliter per vllam formam inhærentem, sed per simplicem Dei condonationem.

Ecc

nem

22.

Resp. neg.

23.

Iustus per quemuis actum supernaturalem etiam habitu remissionis probabiliter meretur augmentum gratiæ. Gratia infusio extra Sacramenta tantum concomitanter se habet ad remissionem venialis.

24. Difficultas.

Vsq. refellitur.

Conclus. postea dispositione à Deo requisitâ, remissio peccati venialis fit per simplicem Dei condonationem.

nem. id apertè sequitur ex sententiâ, quæ tenet contritionem, vel attritionem solum esse dispositionem respectu remissionis venialium, quod tradit Suar, tum alibi, tum disp. 11. sect. 4. num. 11. Probat, peccatum veniale remittitur post hanc vitam nullâ intercedente formâ intrinsicâ, quâ formaliter deletur, igitur potest dici eo modo in hac vitâ deleri, & proinde per simplicem cōdonationem Dei. quamvis ergo dum remittitur venialia, interueniat reipsâ gratiæ infusio: ea tamen solum videtur concomitanter se habere, & non pertinere per se ad illius deletionem.

Dices iuxta dicta nulla inuenitur forma impossibilis veniali.

Resp. ad hoc vt veniale tollatur, non requiri huiusmodi formam physicè oppositam, vt ostendimus in remissione, quæ fit post hanc vitam, sed sufficere simplicem Dei condonationem, ex quâ voluntas moraliter redditur rectificata.

Dices hac ratione peccatum veniale dicitur remitti per solam non imputationem, quod videtur accedere ad errorem hæreticorum nostri tēporis.

Resp. neg. assumptum: quia vera condonatio Dei differt à non imputatione hæreticorum: nam illi ita volunt peccata non imputari, vt tamen remaneat, quod sine dubio falsum est, & erroneum: nos verò id non dicimus, sed Deum ita condonare, vt homo à parte rei non sit ampliùs in peccato veniali.

Dices, mortale non remittitur sine huiusmodi intrinsicâ formâ inherente, ergo nec etiam veniale.

Resp. neg. consequentiam. ratio disparitatis, est, quòd per peccatum mortale homo constituitur inimicus Dei; de potentiâ autem saltem Dei ordinariâ non remittatur peccatum, nisi admittatur ad diuinam amicitiam, ad quam non admittitur de facto sine formâ inherente, quâ redditur Deo gratus & amicus, vnde peccatum mortale nunquam de facto potest remitti sine infusione gratiæ, quæ est forma iustificans, per quam constituimur Deo grati, & ius acquirimus ad vitam æternam, peccatum verò veniale non soluit Dei amicitiam, & ideo ex eo capite ad eius remissionem non requiritur per se gratiæ infusio, quæ non potest ostendi ex alio capite per se requiri.

Dixi extra Sacramenta, quia cum in Sacramento pœnitentiæ, conferatur gratia, vnde remissa peccata, ea dici potest per se conferri ad remissionem venialium, quæ clauibus subiiciuntur.

Notandum S. Th. eodem articulo in fine corporis docere, quauicunque de nouo gratia infunditur, peccata venialia remitti: quia in habentibus vsum liberi arbitrij non contingit esse infusionem gratiæ sine actuali motu liberi arbitrij in Deum, & in peccatum. quod dictum, vt aduertit Caiet. in fine commentarij intelligendum communiter, quia videlicet accedens ad Sacramentum, vel exercens aliquem actum, propter quem remittuntur peccata, non videtur restringere dolorē ad sola mortalia, sed dolere de offensâ Dei in cōmuni, in quo implicite comprehenduntur venialia saltem grauiora, quæ disponunt ad mortalia: non verò ita accipitur, quasi aliter fieri non possit, cum satis constet secundum S. Thom. veniale non remitti absque virtuali saltem eiusdem pœnitentiâ; constet autem etiam contritionem mortalium inueniri posse, quæ nullo modo se extendat ad venialia.

ARTICVLVS III.

Utrum venialia peccata remittantur per asperersionem aquæ benedictæ &c. huiusmodi?

AFFIRMAT.

Notandum varia vocari sacramentalia, vt orationem Dominicam, elemosynam, aquam benedictam, benedictionē Episcopi, vel Abbatis consecrati, confessionem generalem, tunsionem peccatoris, orationem in loco consecrato, & similia, quæ D. Th. docet operari ad remissionem peccatorum venialium. est verò

DVBIUM.

Quomodo sacramentalia concurrant ad remissionem peccatorum venialium?

ALIIQVI censent remittere veniale ex opere operato instar Sacramentorum. ita Victorius nu. 109. de pœnitentia, Canus relectione de Sacramentis in genere parte. 1. responsione ad sex. Sotus dist. 15. q. 2. art. 3. Valentia disp. 7. q. 4. puncto 1. §. secundò asserimus.

Alij negant hanc causalitatem. indicat D. Th. in corpore docens confessionem generalem, tunsionem peccatoris, orationem Dominicam operari ad remissionem venialium in quantum sunt cum aliquo motu detestationis peccatorum: benedictionem verò episcopalem, asperersionem aquæ benedictæ, orationem in Ecclesiâ consecratâ &c. operari in quantum sunt cum aliquo motu reuerentiæ in Deum, & ad res diuinas (quem motum censet continere virtualem detestationem venialium, vt patet tum ex alijs articulis, tum ex hoc in corpore) quod clarè etiam tradit responsione ad primum. idem tenet Durand. dist. 21. q. 3. Suarez disp. 12. sect. 2. num. 5. Lessius lib. 2. de iustitia cap. 43. dubitatione 10. §. de quæ re. Valquez hoc articulo, dubio 1. & plures alij, quorum sententia est omnino probabilior, iuxta quam

Dico sacramentalia solum concurrere ad remissionem venialium mediâtè, modis à S. Th. explicatis, vel similibus, excitando in nobis motum detestationis in Deum, qui virtute contineat pœnitentiam venialiū. quamvis autem prædicti motus non sèper inueniantur cōiuncti externis signis, quæ vocantur sacramentalia, & possint cum alijs coniuncti inueniri: aptè tamen venialia dicuntur per huiusmodi sacramentalia remitti, quia aliqua ex illis videntur speciali ratione habere cōiunctum dolorem, vt tunsio peccatoris, & confessio generalis, atq; peculiariter tribui videtur vis remittendi peccata, vt orationi Dominicæ, & elemosynæ, aliæ verò peculiariter instituuntur & sanctificantur ab Ecclesiâ ad impetrandum auxilium, per quod excitemur, & promoueamur ad pœnitentiam peccatorum, vt aqua benedicta, alia sunt peculiariter instituta ad excitandum in nobis motum reuerentiæ in Deum & res diuinas, & proinde prædictis modis potest sacramentalibus tribui vis remittendi venialia.

Alius

In Sacramento pœnitentiæ gratia dici potest dari per se ad remissionem venialium.

26.